

ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੰਗੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਸਾਮੀਆਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਚੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜੰਗੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ। ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ।

ਸੋਢੀ, ਜੇ.—ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਪੀ.ਸੀ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਪੀਡਿਤ, ਜੇ. ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਪੀਸੀ ਪੀਡਿਤ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ, ਜੇ.ਜੇ.

ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

22 ਜੁਲਾਈ, 1969

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1969 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ 735

ਸਤੰਬਰ 25, 1969

Sohan Singh V. The State of Punjab, etc. (Harbans Singh, J.)

ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ 1, ਭਾਗ I—ਨਿਯਮ 10.2(a) ਅਤੇ 10.3— ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਉਪਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੱਕ ਅਫਸਰ-ਕੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਿਆਦ—ਅਜਿਹੇ ਮੁੜ-ਕਾਲ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ—ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ~

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੀ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੱਕੀ, ਆਦਿ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ h 1 e ਉਸ ਕਾਡਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਆਦ, ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ 1, ਭਾਗ I ਦੇ ਨਿਯਮ 10.2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰੁਤਬੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੋਣਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦੇ ਕੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ I ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਪਾਰਾ 10, 15 ਅਤੇ 5)

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ. ਸੋਢੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਮਈ, 1969 ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕੇਸ ਨੂੰ 12 ਅਗਸਤ, 1969 ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ. ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ. ਸੋਢੀ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 25 ਸਤੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, 21 ਮਾਰਚ, 1969 ਦੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਦਮਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ 'w' ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲਿਖਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ 21 ਮਾਰਚ, 1969 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਬੀ ਹਰੀਰਥ ਡੀ ਐਸ, ਬੀ ਕੇ ਜੇ ਹਿੰਗਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਐਸ ਕੇ ਐਚ ਇਰਾਜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਬੀ.ਐਸ. ਢਿੱਲੋਂ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜੀ ਐਨਰਲ, ਪੀ ਅਨਜਾਬ, ਆਰ ਅਤਨ ਸਿੰਘ ਇੰਗ ਅਤੇ ਐਸ ਉਖਦੇਵ ਕੇ ਹਨਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. -ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 21 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਮਾਰਚ, 1969, ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪੋਸਟਿੰਗ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ

(2) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ

Sohan Singh V. The State of Punjab, etc. (Harbans Singh, J.)

ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਮਤੇ, ਮਿਤੀ 21 ਅਕਤੂਬਰ, 1963, (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ') ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਖਸ਼ਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ, ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ। ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੀ. ਏ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਓ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ, ਪਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ "ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਐਸ . ਹਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ" 3 ਮਾਰਚ, 1965 ਤੋਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਉਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇਕ ਸਾਲ ਹੋਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 20 ਫੀਸਦੀ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਭੱਤਾ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਗਦਾਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਇਹ ਮਿਆਦ 1966 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਵਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਆਖਰੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਉਪ ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ , ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ, 1968 ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੀਮੋ ਨੰਬਰ 2447-ਸੀਆਈ-68 ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ 'ਡੀ.' ' ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ), ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ "ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ 3 ਮਾਰਚ, 1968 ਤੋਂ 2 ਮਾਰਚ, 1970 ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ" ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਯਾਨੀ ਕਿ 17 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ, ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। 1,600-50-1,800 ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨੂੰ "ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਚਾਰਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ" ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਰਜਿਸਟਰਾਰ * * * * ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ * ਵਜੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦਾ ਦੋਹਰਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ

ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਨਖਾਹ, ਛੁੱਟੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਉਕਤ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖਰਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੇਕਚਰ 'ਈ') ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਉੱਚ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ, ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 1,600-1,800, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਅਯੂਵੈਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲੈਣ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਉੱਚ ਅਹੁਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।

, (3) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਦੋਂ 21 ਮਾਰਚ, 1969 ਨੂੰ, ਭਾਵ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਭੋਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 21 ਮਾਰਚ, 1969, (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਜੀ'), ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਟੋਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ "ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ।" ਇਸ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ 10 ਮਾਰਚ, 1969 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, (ਅਨੁਵਾਦ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਓਲ'), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 20 ਮਾਰਚ, 1969 ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।, (ਅਨੁਵਾਦ Annexure 'C-2')। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4, ਸ੍ਰੀ ਆਰ ਐਸ ਫੂਲਕਾ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇ।" ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

Sohan Singh V. The State of Punjab, etc. (Harbans Singh, J.)

ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ।

(4) ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਆਧਾਰ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4, ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਨ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਦੂਸਰਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਮਿਆਦ ਮਾਰਚ, 1970 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੁਲਾ ਸਕਦੀ: ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ। ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਆਰ . ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਡਿਪ . ਆਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰੁਤਬੇ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸੀ, ਉਹ ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਜਵਾਬ ■ ਨੰਬਰ 4, ਦੋਨਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੀ ' ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੀਆਈਐਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੇਵਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਚੱਲਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸੇਵਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਕਿਸੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(5) ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਸੋਢੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜੱਜ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਜਸਟਿਸ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਬੈਚ ਅੱਗੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਲੰਮੀ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸੋਢੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤੇ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਨ: -

(1) ਕੀ 1 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਲਈ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅਵਧੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(2) ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਰੀਕਾਲ ਉਪਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ?

(3) ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਬਦਲੀ 'ਤੇ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਵੱਧ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਅਤੇ ਰੈਂਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਵਧੀ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਘੱਟ ਇਮੋਲੂਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਲੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ?

(6) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਸਵਾਲ ਸੀ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(7) ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ, ਅਰਥਾਤ, ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਨਾਲ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਭਾਵ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਟੱਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਉੱਥੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(8) ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ 3.17(a), ਭਾਗ I, ਭਾਗ I, ^ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

"ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸਿਵਾਏ-

(1) ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1970) 1

(2) ਉਸ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ,

ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ, ਨਿਯਮ 4.22 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਸਥਾਈ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 3.14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 10-(ਏ) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 3 ਮਾਰਚ, 1968 ਤੋਂ 2 ਮਾਰਚ, 1970 ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਖਰੀ ਮਿਆਦ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਚੁੱਪੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵਧੀਆ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੁੱਖ

Sohan Singh V. The State of Punjab, etc. (Harbans Singh,
 ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10.2 (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਇੰਨਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਵਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਖੌਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ। ਜੇਕਰ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਤਿੰਨੋਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲਕ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। , ਫਿਰ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(9) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਸਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ। ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਈ ਟੈਂਡਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਰੁਤਬੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੀ 'ਉਬਲਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 1894 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੂਲ ਠੇਕਾ ਹੈ। ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਰੁਤਬਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹੁਣ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਤਰਫਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬਦਲੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲਮੰਡ ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਆਨ ਕੰਟਰੈਕਟ, 2nd ਐਡੀਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਇੱਥੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

“ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋੜਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

(1) A.I.R. 1967'S.C.
1889.

ਘਟਨਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਦਸਿਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ। ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਰੁਝਾਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਡੋਮੇਨ ਤੋਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਹੈ।"

ਇਸ ਲਈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ " ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਹੈ।"

(10) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10.2 ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਮ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਨੁਰੂਪ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 10.3 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ। ਨਿਯਮ 10.3 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦਾ ਹੈ:-•

"ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ-

(ਏ) ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਭਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰਤੱਵ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਜਨਤਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਨੋਟ 2 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੇਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਾਡਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਆਮ ਕੰਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ

Sohan Singh V. The State of Punjab, etc. (Harbans Singh, J.)

ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ X ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ, ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੱਕੀ, ਆਦਿ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10.5 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

"ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਸ ਕਾਡਰ ਜਾਂ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ
..... ਪਦਾਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਉਹਨਾਂ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਵੇਲੇ, ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਡਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਤਬਾਦਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਆਦ, ਜੇਕਰ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ, ਸਿਰਫ਼ ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ*

ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਐਸਟੇਪਲ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 2 ਮਾਰਚ, 1970 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਰਿਹਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(11) ਇਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੀ ਉਸ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੀ ਜੋ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10.8 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਤਿਆਗਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਪੋਟੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਆਰਡਰ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਰਕਮ, ਉਸ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਜੁਆਇਨਿੰਗ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਜੁਆਇਨਿੰਗ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪੰਨਾ 239 'ਤੇ ਅਧਿਆਏ ਦਾ ਅਨੇਕਚਰ A ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਰਿਮਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ: -

“(1)ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਕੋਈ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਆਰਡਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਜਾਂ ਰਿਆਇਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਤਬਾਦਲੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੋ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: -

(a) ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਬੋਲੋੜਾ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।

- (b) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਤੋਂ ਇੰਨੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।"

ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 10.16 ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਛੁੱਟੀ ਲਓ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ-ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਉਹ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਅਸੰਗਤ ਹੈ ਕਿ, ਸਿਰਫ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਨਾਲ, ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਿਆਦ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(12) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਹਵਾਲਾ ਸੀ. ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਦਮ ਰਾਮ ਬੋਰਾਹ (2) ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ 1 ਜਨਵਰੀ 1961 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ 22 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 6 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸੀ: -

"ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਸਾਮ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ (ਮੁਅੱਤਲ ਅਧੀਨ) ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਆਰ. ਬੋਰਾਹ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ 1 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ 3 (ਤਿੰਨ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ।"

ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਸੀ।

(2) ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 473.

ਜਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ" ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਪੀ.ਆਰ. ਬੋਰਾਹ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ

Sohan Singh V. The State of Punjab, etc. (Harbans Singh, J.)

ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ 22 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, " ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ" ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 6 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸੇਵਾ 31 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 31 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, 1961. ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਫਿਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

“ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ 31 ਮਾਰਚ, 1961 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 6 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ 31 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਸੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1961 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ 9 ਮਈ, 1961 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ...ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। 9 ਮਈ, 1961 ਨੂੰ ਹੁਕਮ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ 31 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੀ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 31 ਮਾਰਚ, 1961 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।”

ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਰੇਖਾੰਕਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ (ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਿਰਛੀਆਂ ਵਿੱਚ) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 6 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇ

ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ, ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਨੌਕਰ ਸਲੂਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੁਕਮ 31 ਮਾਰਚ, 1961 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਸਲ ਹੁਕਮ ਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ 31 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਇਹ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮਾਨਤਾ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(13) ਅਗਲਾ ਕੇਸ *ਉੜੀਸਾ ਬਨਾਮ ਸਾਧਾਂਸੂ ਸੇਖਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (3) ਦੀ ਪੂਰਵ - ਉਭਾਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੜੀਸਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ (ਸੀਨੀਅਰ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ, ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੀਮਬਰੋਸਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ। ਇਹ ਆਖਰੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਸਨ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੀਮਬਰੋਸਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਇਹ ਅਸਾਮੀਆਂ ਉੜੀਸਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਵਿਯਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 236 (ਬੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਸਾਮੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 21 ਸਤੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ *ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰੰਗਾ ਮੁਹੰਮਦ, ਹੋਰ (4) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ*, ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਾਵਰ ਆਰ.

(3) 1968 ਐਸਐਲਆਰ 344

(4) 1967 ਐਸਐਲਆਰ 401 *

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈਕੋਰਟ ਕੋਲ ਨਿਯਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਨਾ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਕੁਝ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ *ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਅਫਸਰਾਂ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸਨ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋ-ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਸਨ।* ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮੈਂਬਰ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ *ਐਕਸ-ਕੋਡਰ ਦਾ* ਅਹੁਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ. ਡੇ, ਜੋ 1962 ਤੋਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਨ, ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। *ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ* ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ 1962 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਅਯੋਗ ਹੈ।”

ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੀ! ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਜਿਸ ਕਾਡਰ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹਨ, ਭਾਵ, (1) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, (2) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ (3) ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ

.....
ਇਸ ਲਈ 'ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1962 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਛੱਡਣ ਵੇਲੇ, ਇਹ ਮਿਆਦ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ

ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ

Sohan Singh v. The State of Punjab, etc. (Harbans Singh, J.)

ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਕੇ ਬੋਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ ਕੇ ਪਾਟਰੋ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਕੇ. ਪਾਟਰੋ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ...ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਕੇ ਬੋਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ. ਡੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

ਬਤੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਹ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਦੂਸਰਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(14) ਤੁਲੀ, ਤੁਲੀ, ਐਨ ਜੇ.: ini] ਸਿਵਲ ਰਾਈਟ ਨੰ.) 1440 ਆਫ 1969 ਟੀ (ਫਤਿਹਗ ਸਿੰਘ ਚੂ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (5), ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਸੁਪਰਡੈਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਸਰਵਿਸ (ਸਟੇਟ ਸਰਵਿਸ ਕਲਾਸ II) ਰੂਲਜ਼, 1966 ਦੇ ਨਿਯਮ (9) ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨੋਟ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਵਜੋਂ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਯਾਨੀ ਕਿ 1964 ਤੋਂ 1968 ਤੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਗਿਆਪਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਉਕਤ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ 2 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ 13 ਜੂਨ, 1969 ਤੱਕ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰਡੈਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਨੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਸੁਪਰਡੈਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਈ ਟੈਂਡਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲੋਂ ਇਕ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵੀ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3.17 ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕੀ ਇਹ ਕੇਸ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10.2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਡਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(5) 1969 ਦੇ CW 1440 ਨੇ 31 ਜੁਲਾਈ, 1969 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(15) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਰਮਿਆਨ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10.2 ਅਧੀਨ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਰੁਤਬੇ ਵਾਲੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸ ਨਾ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।

(16) ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10.2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਬਾਦਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨਿਵਾਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ *ਪੱਲੀਕੋਇਲੋਬ ਸਿਆਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਡਿਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (6) (ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ)* ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਡਿਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂਆਂ ਵਿੱਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਫੋਟਕ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ "ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ" ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਦੇ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 723 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ: -

“ਕੀ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿੱਟ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ *ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। (7)*।

ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਚੁੱਘਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) (5) ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਤੁਲੀ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਚੁੱਘਾ ਦੀ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ: -

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ

(6) 1969 ਲੈਬ. IC 721.

(7) ਏਆਈਆਰ 1953 ਐਸਸੀ 250

ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ 13 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਭਾਗ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ
ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸਦਾ ਉਪਾਅ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ
ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

(17) ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ
ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ
ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ
ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। 17 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ
ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ
ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਉਦੋਂ ਸੰਭਾਲਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ
ਉਸਦੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧੀਕ
ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ
ਗੱਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ
ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ, ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਪੋਸਟ,
ਜੋ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ
ਆ ਗਿਆ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੀ ਜਿਸ
'ਤੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਹ,
ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਜੋ ਡਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ,
ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(18) ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ
ਹਾਂ।

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਚ.ਆਰ. ਸੋਢੀ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ
ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ
ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ

48\$

I. L. R. Punjab and Haryana

(1970)1

ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

15959 ILR-ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਸੀ.ਐੱਚ.ਡੀ.